

Riktlinjer för installation av ytvattenvärme i Tingsryds kommun

Antagen av samhällsbyggnadsnämnden 2015-09-22 § 140

Varför riktlinjer?

Syftet med dessa riktlinjer är att underlätta för den som anmäler eller ansöker om tillstånd för inrättande av ytvattenvärme och för en snabbare handläggning.

Ytvattenvärme är klassat som vattenverksamhet, vilket kräver att de uppfyller de krav och kriterier som är förenade med inrättande av vattenverksamhet. Ett av dessa krav är att den som ansöker om vattenverksamhet har rådighet över det vattenområdet man avser att ta i anspråk. Det är därför nödvändigt att den sökande inkommer med uppgifter från Lantmäteriet på att man har rådighet över det aktuella vattenområdet.

Ytvattenvärme

Vid ytvattenvärme grävs en kollektorslang ner i marken från fastigheten där värmepumpen sitter till en sjö, damm eller ett vattendrag där kollektorslangen förankras på botten. Längden på kollektorslangen varierar mellan 100-250 meter ut i vattnet. I kollektorslangen finns en frostskyddsvätska bestående av en etanolblandning som fyller funktionen som köldbärare.

I området där kollektorslangen läggs ner kommer sedan ankringsförbud samt förbud mot fiske och andra aktiviteter som riskerar att fastna i eller på annat sätt skada kollektorn. Vattenområdet där kollektorslangen placerats ut ska markeras med bojar och skyltar.

Tillstånd och anmälningsplikt

Ytvattenvärme är anmälningspliktigt hos Samhällsbyggnadsnämnden och i vissa fall krävs även anmälan eller tillstånd för vattenverksamhet hos Länsstyrelsen. Om ytvattenvärmen skall läggas inom skyddsområdet för en kommunal dricksvattentäkt krävs tillstånd från Samhällsbyggnadsnämnden.

Anmälan och ansökan om tillstånd skall inkomma i god tid innan anläggningsarbetet är planerat att utföras.

Generellt förbud mot Ytvattenvärme i vissa sjöar och vattendrag

I Åsnen med öar och strandområden och områdena söder därom utmed Mörrumsån och vid sjön Mien råder ett generellt förbud mot ytvattenvärme då dessa vattendrag och sjösystem är upptagna som riksintressen för bland annat natur- och friluftsliv samt i

vissa fall utgör vattentäkt eller reservvattentäkt. Ansökan om undantag från det generella förbudet kan göras hos Samhällsbyggnadsnämnden i samband med ansökan/anmälan.

Avgift för handläggning av ärendet tas ut även om ansökan/anmälan avslås.

Rådighet krävs över vattnet

Många sjöar i Tingsryds Kommun är idag klassade som outredda områden, vilket innebär att det inte är utrett vem som äger ett visst vattenområdet. Outredda områden kan också innebära att man har samfällt vatten med resterande mark- och fastighetsägare. För att en anmälan/ansökan om ytvattenvärme skall vara komplett krävs då en fastighetsutredning av lantmäteriet som tillstyrker rådighet över det aktuella vattenområdet. Om en fastighetsutredning inte görs krävs skriftligt medgivande från samtliga mark- och fastighetsägare samt fiskerättsinnehavare i vattenområdet. Det är sökandens ansvar att själv ordna medgivande och ansvara för att en komplett ansökan/anmälan inkommer till bygg- och miljökontoret.

Krav på anläggningens beskaffenhet

- Köldbärandevätskan ska vara så miljöanpassad som möjligt. Etanolblandning ska vara framställd av ren etanol med max 10 % denatureringsmedel som uppfyller läkemedelsverkets krav och färgämne godkänt för användning i livsmedel.
- Anläggningen ska utföras så att högst 5 liter köldbärandevätska kan läcka ut vid läckage och en anordning som förhindrar läckage genom självtryck ska finnas.
- Det köldmedium ska vara godkänt, såsom exempelvis HFC (kan t.ex. vara R 134a, R 407c eller R 410a, ammoniak, butan eller propan). För HFC gäller särskilda regler om behörighet för den som gör ingrepp i anläggningen, skylt, instruktioner, tillsyn, mm.

Krav på installation, skötsel och utmärkning i vatten och på strand

- Installationen skall utföras av person med erforderlig fackkunskap.
- Kollektorn ska täthetsprovas i samband med installationen.
- Kollektorslangen ska förankras ordentligt på botten med tyngder.
- Värmepumpsinstallatör och den som lägger kollektorslangen ska använda samma typ av tillsatskemikalie i köldbärandevätskan.
- Relationsritningar ska upprättas vid installationen.
- Anläggningen ska vara tydligt skyltad, både från land- och vattenhåll. På skylten ska kollektorslangens läge i vattnet framgå. Skylten ska även innehålla upplysning om anläggningens ägare inklusive telefonnummer.

- Krav på bojar i vattnet som markerar ut kollektorns verkliga läge.
- Skaffa överskådliga och bra drifts- och säkerhetsinstruktioner från installatören och kontrollera att det står vad som ska göras om det blir ett driftavbrott och/eller om köldbärarvätska läcker ut.

Efter installationen

- Bygg- och miljöavdelningen ska kontaktas om läckage uppstår.
- Underskriven entreprenörsrapport med bifogade foton från ingrep i strandkant, förankringsprocess av kollektorslang och de permanenta markeringar som visar kollektorns verkliga läge i vattnet ska inkomma till bygg- och miljöavdelningen.
- Kontakta gärna Lantmäteriet inför inskrivning av servitut för anläggningen om det behövs.